

Instanța de fond: Judecătoria Botanica, mun. Chișinău
jud. Ruxanda Pulbere
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
jud. Iulia Cimpoi, Danilov Aliona, Ion Secrieru

DECIZIE

22 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Mariana Pitic și Luiza Gafton

examinând recursul declarat de Nadejda Pereva, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Ștefan Burlaca,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mihalache Stela împotriva Nadejdei Pereva privind revendicarea bunului imobil, evacuarea din bunul imobil și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2016, prin care s-a restituit apelul depus de Nadejda Pereva, în legătură cu faptul că apelantul nu s-a conformat indicațiilor instanței expuse în încheierea de a nu da curs din 20 mai 2017,

c o n s t a t ă :

La data de 05 octombrie 2016, Mihalachi Stela a depus în instanța de judecată cerere de chemare în judecată împotriva Nadejdei Pereva privind revendicarea bunului imobil, evacuarea din bunul imobil și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că în temeiul contractului de vânzare-cumpărare cu nr. 2617, la data de 05.03.2015 a cumpărat de la Pereva Nadejda, la prețul de 16940 euro, apartamentul xxxxx, înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău la data de 06.03.2015.

Potrivit prevederilor contractuale, pârâta și-a rezervat dreptul de răscumpărare pe un termen de 6 luni, iar în urma unei înțelegeri verbale aceasta a rămas să locuiască în apartament până la data de 05.09.2015 – dată la care expiră dreptul de răscumpărare.

Susține că, la data expirării termenului de răscumpărare, pârâta a refuzat să elibereze bunul și nu a permis intrarea în posesia proprietății, fapt ce a condiționat înaintarea prezentei acțiuni.

Solicită, în temeiul art.art. 166, 315, 316, 374 Cod Civil, revendicarea apartamentului xxxxx din posesia Nadejdei Pereva, precum și evacuarea acesteia din bunul imobil indicat, cu încasarea tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 09 noiembrie 2016, cererea de chemare în judecată depusă de Stela Mihalachi a fost admisă, a fost dispusă transmiterea

proprietarului Mihalachi Stela a bunului imobil - apartamentul xxxxx, cu evacuarea Nadejdei Pereva din bunul imobil – xxxxx, cu încasarea din contul Nadejdei Pereva în beneficiul Stelei Mihalachi a cheltuielilor de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 100,00 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2017, cererii de apel depuse de Nadejda Pereva împotriva hotărârii Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 09 noiembrie 2016, nu s-a dat curs, apelantului fiindu-i acordat un termen de 10 zile, din momentul recepționării încheierii, pentru depunerea apelului motivat și prezentării dovezii achitării taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, cererea de apel depusă de Nadejda Pereva a fost restituită, în legătură cu faptul că apelantul nu s-a conformat indicațiilor instanței expuse prin încheierea de a nu da curs din 20 mai 2017.

La data de 18 octombrie 2017, avocatul Ștefan Burlaca, din numele și interesele recurentului Nadejda Pereva a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare la etapa primirii cererii de apel, cu acordarea unui nou termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Luând în considerare faptul că, la materialele cauzei lipsește dovada recepționării de către recurent a încheierii din 26 septembrie 2017, care potrivit scrisorii de însoțire nr. 15569 din 26.09.2017 (f.d. 82), a fost expediată în adresa părților, recursul depus la data de 18 octombrie 2017 se consideră depus în termen.

În susținerea recursului, reprezentantul recurentului a menționat că, apelanta până la data de 04 iulie 2017 nu a recepționat nici o încheiere, inclusiv nici încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel. Iar, la data de 04 iulie 2017, prezentându-se cu întârziere în ședința de judecată, a fost informată că examinarea cererii de apel a fost amânată pentru altă dată, fapt pentru care a semnat în recipisa pusă la dispoziție de către greșier.

Reprezentantul recurentului susține, că deoarece Nadejda Pereva nu cunoaște limba română, nu a înțeles conținutul și efectele încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, care a fost recepționată prin poștă și doar după consultarea avocatului, a constatat că nu a recepționat încheierea prin care i s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor și respectiv imposibilitatea de a se conforma acesteia.

Mai indică că, și în cazul dacă, era recepționată în termen încheierea de a nu da curs, apelanta la fel era în imposibilitatea de a se conforma acesteia, deoarece nu cunoaște limba română, limbă în care era redactată încheierea.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nadejda Pereva, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Ștefan Burlaca, urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În speță, se constată că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2017, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Nadejda Pereva, acordându-i-se termen de 10 zile din momentul recepționării acesteia, pentru prezentarea apelului motivat și achitarea taxei de stat în mărime de 150 lei, ședința fiind fixată pentru 04 iulie 2017. În acest sens, în adresa părților, a fost expediată citație, prin care părțile au fost înștiințate despre locul, data și ora examinării cauzei civile, precum și, pentru apelant, încheierea de a nu se da curs cererii de apel (f.d.68).

Potrivit materialelor cauzei civile se atestă că, ședința din data de 04 iulie 2017 a fost amânată pentru data de 26 septembrie 2017, din motivul lipsei dovezii citării legale a apelantei (f.d.69).

De asemenea din materialele dosarului rezultă că, apelantul Pereva Nadejda prezentându-se cu întârziere în ședința de judecată din 04 iulie 2017, a fost înștiințată despre amânarea examinării cererii de apel, comunicându-se despre data, locul și ora ședinței de judecată, inclusiv și despre încheierea din 20 mai 2017 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, fapt confirmat prin recipisă de înștiințare (f.d. 71) și avizul de recepție a citației (f.d. 72a).

În ședința de judecată din 26 septembrie 2017, Nadejda Pereva, fiind citată legal prin scrisoare cu aviz de recepție (f.d. 72a) în ședința de judecată nu s-a prezentat, nu a anunțat instanța despre motivele neprezentării sale și nu a solicitat amânarea ședinței de judecată pentru o altă dată, astfel instanța a dispus examinarea chestiunii privind punerea pe rol a apelului nemotivat în absența acesteia (f.d. 73).

Astfel, Colegiul constată cu certitudine că Nadejda Pereva cunoștea atât despre termenul de judecată fixat de către instanța de apel, cât și despre obligația de a lichida neajunsurile indicate, fapt confirmat prin recipisa de înștiințare și avizul de recepție a citației expediate.

Conform art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Potrivit art. 16 al Codului de procedură civilă, hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sunt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

În conformitate cu alin. (1) și (2) ale art. 24 Cod de procedură civilă, judecarea pricinilor civile în instanțele judecătorești se desfășoară în limba moldovenească; persoanele interesate în soluționarea pricinii care nu posedă sau nu vorbesc limba moldovenească sunt în drept să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret.

Conform art. 56 alin. (2) al Codului de procedură civilă, participanții la proces se bucură de drepturi procesuale egale și au obligații procesuale egale, cu unele excepții stabilite de lege în dependență de poziția pe care o ocupă în proces. Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Colegiul analizând legalitatea încheierii recurate constată că din momentul depunerii cererii de apel și până la restituirea acesteia (06.12.2016-26.092017), Nadejda Pereva a avut posibilități reale și timp suficient de a înlătura neajunsurile stabilite de către instanța de apel.

În acest sens, Colegiul relevă că actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a prezenta apelul motivat și anexarea dovezii de plată a taxei de stat, dacă apelul se impune cu taxă, iar nerealizarea acestei sarcini procedurale, precum și caracterul irevocabil al actului procedural prin care nu s-a dat curs cererii de apel, stabilit prin neatacarea acestuia, instituie prezumția recunoașterii legalității acestui act procedural și, în consecință, obligația de a se conforma cerințelor instanței de apel, denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

Articolul 6 §1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile.

În acest context, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 §1 al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Potrivit practicii CtEDO (cauza Malahov c. Moldovei, hotărârea din 07 iunie 2007), restricția impusă accesului la o instanță judecătorească nu va fi compatibilă cu art. 6 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, decât dacă aceasta nu urmărește un scop legitim și nu există o legătură proporțională dintre mijloacele utilizate și scopul legitim urmărit. Cu toate acestea, „dreptul la un tribunal” nu este absolut și poate fi limitat, în timp ce, prin însăși natura sa reclamă reglementare din partea statului, care urmează a alege mijloacele pe care le va folosi în acest scop. Și, întrucât, scopul stabilirii a unei taxe pecuniare pentru adresarea în instanțele judecătorești sunt îndreptate în interesul bunei administrări a justiției, acesta poate justifica impunerea unei restricții financiare a accesului persoanei la un „tribunal” (cauza Tolstoy – Miloslavsky c. Regatului Unit, hotărârea din 13 iulie 1995).

Aplicând normele legale invocate mai sus și jurisprudența CEDO la speță, Colegiul remarcă ca fiind indubitabilă obligația apelantului de a înlătura în termenul stabilit neajunsurile constatate și indicate de instanța de apel, această obligație fiind stabilită de Lege și urmărind scopul unei bune administrări a justiției în R. Moldova.

Cu referire la argumentul recurentului, precum că acesta nu a făcut cunoștință cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2017 prin care nu s-a dat curs cererii de apel și nu a cunoscut despre data, locul și ora ședinței de judecată, Colegiul îl apreciază critic și îl respinge ca neîntemeiat, or, după cum s-a constatat supra, la materialele cauzei există dovada că apelantul a fost înștiințat despre încheierea de a nu da curs și ședința

de judecată din 26 septembrie 2016, ultimul având la dispoziție mai mult de două luni pentru prezentarea apelului motivat și achitarea taxei de stat.

Argumentul recurentului cu privire la faptul că, apelantul era în imposibilitatea de a se conforma încheierii de a nu da curs, din motivul necunoașterii limbii române, în care era perfectat actul de dispoziție, de asemenea este apreciat critic și urmează a fi respins ca neîntemeiat și declarativ, or, la materialele dosarului judiciar nu se atestă nici o solicitare din partea Nadejdei Pereva de a i se asigura dreptul la interpret, pentru a face cunoștință cu actele și lucrările dosarului, în conformitate cu prevederile alin. (2) art. 24 din Codul de procedură civilă.

Mai mult, principiul disponibilității participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale, este afectat în cauză, în condițiile în care, pe parcursul unei perioade îndelungate indicate mai sus, apelantul cunoscând despre obligativitatea prezentării apelului motivat, obligație ce aparține acesteia potrivit legii procedurale și în lipsa intervenției instanței de apel, nu a prezentat înscrisurile respective nici la declararea recursului.

Totodată, Colegiul atenționează recurentul și reprezentantul acestuia că procesul de emiterie a actelor de procedură ale instanțelor naționale este transparent, în acest sens, instanța de apel sesizată plasează pe site-ul oficial data, locul și ora ședințe, și soluțiile adoptate la caz, iar apelanta-recurentă, prin prisma principiului buneii credințe, urma să monitorizeze cursul judecării cauzei.

Luând în considerare cele indicate mai sus, Colegiul ajunge la concluzia că cererea de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017 urmează a fi respinsă cu menținerea încheierii recurate.

Din considerentele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Pereva Nadejda, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Ștefan Burlaca.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Mihalache Stela împotriva Nadejdei Pereva privind revendicarea bunului imobil, evacuarea din bunul imobil și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Iulia Sîrcu

Judecători

Mariana Pitic

Luiza Gafton